

НАРЕДБА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ЗАЛОЖНИТЕ КЪЩИ

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Тази наредба урежда условията и реда за предоставяне по занятие на парични заеми, обезпечени със залог върху движими вещи и изискванията към лицата, които ги контролират.

Чл. 2. Целта на тази наредба е защита на потребителите на парични заеми, предоставени от заложните къщи и подобряване на условията за конкуренция.

Глава втора ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ЗАЛОЖНАТА КЪЩА

Чл. 3 (1) Заложната къща е лице, което по занятие предоставя парични заеми, обезпечени със залог върху движими вещи.

(2) Заложната къща не може да извършва по занятие други търговски сделки, освен когато това е необходимо във връзка с осъществяване на дейността ѝ.

(3) Заложната къща не може да предоставя парични заеми, обезпечени с ипотека върху недвижим имот и на ограничени вещни права, да придобива собственост или право на ползване върху недвижими имоти срещу предоставянето на паричен заем, както и да сключва договори за продажба с уговорка за обратно изкупуване.

(4) Заложните къщи не могат да се приемат в залог движими вещи – паметници на културата от национално и световно значение, оръжие и боеприпаси.

(5) Във фирмата на лицето, което по занятие предоставя парични заеми, обезпечени със залог върху движими вещи се включва означението “заложна къща”.

Чл. 4 (1) Заложните къщи обявяват на видно за потребителите място следната информация:

1. своето наименование и обозначението "заложна къща";
2. общите условия на заложната дейност (обща цена на услугата – такси, комисионни и други разходи, пряко свързани със заема; критериите въз основа на които тези разходи могат да се изменят; периодът от време през който предоставената информация е валидна и др);
3. методите за оценяване и условията за съхраняване на приеманите залози;
4. размерите и сроковете на предоставяните заеми;
5. условията на удовлетворяване в случаите на непогасяване на заемите.
6. условията и разходите при предсрочно погасяване на заема и за връщане на заложената вещь;
7. условията за връщане на заложената вещь в случаите по чл. 22.

(2) На информационно табло се изписва информацията по ал.1, т.1, 3, 4, 5 и 7. Тя трябва да бъде недвусмислена и да не въвежда в заблуждение клиентите на заложните къщи. Информацията се изписва на чист едноцветен фон с контрастен на него цвят, с един печатен шрифт и с еднакви по размер букви и цифри с размер. Останалата част от информацията по ал.1 се поставя на достъпно за потребителите място.

(3) Информацията за регистрацията по чл. 7 се поставя на видно място.

Чл. 5 (1) Прокурист, управител, член на управителен и контролен орган или неограничено отговорен съдружник в заложна къща не може да бъде лице, което:

1. е осъждано за умишлено престъпление от общ характер;
2. е обявено в несъстоятелност като едноличен търговец или като неограничено отговорен съдружник в търговско дружество или което се намира в производство за обявяване в несъстоятелност;
3. е било управител, член на управителен или контролен орган на дружество или кооперация, прекратени поради несъстоятелност през последните 2 години, предхождащи датата на обявяване на несъстоятелността, ако има неудовлетворени кредитори;
4. е лишено от право да заема материалноотговорна длъжност;

Чл. 6 (1) Заложната къща трябва да разполага с търговско помещение, което включва помещение, където приема клиенти, и склад за съхраняване на заложените вещи.

(2) Търговското помещение и оборудването на заложната къща трябва да отговарят на изискванията за противопожарна безопасност, да разполага с охранителни камери и СОТ

(3) В търговското помещение на заложната къща не може да се осъществява друг вид търговска дейност, освен дейността по предоставяне на парични заеми, обезпечени със залог върху движими вещи.

(4) Заложната къща е длъжна да уведомява в подходящ срок всички свои клиенти, чиито вещи държи в момента, в случай на промяна на търговското си помещение.

Глава трета **ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ДЕЙНОСТТА НА ЗАЛОЖНАТА КЪЩА**

Чл. 7 (1) Заложната къща се регистрира по реда на:

1. Търговския закон и Закона за търговския регистър,
2. член 13, ал. 2 от Валутния закон преди осъществяването на сделки с изделия от благородни метали и скъпоценни камъни.

(2) Заложните къщи се вписват като администратор на лични данни по Закона за защита на личните данни.

(3) Заложните къщи приемат вътрешни правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари. Във вътрешните правила се включват и критерии за разпознаване на съмнителни операции, сделки и клиенти, насочени към финансиране на тероризъм. Приетите вътрешни правила се утвърждават от председателя на Държавна агенция "Национална сигурност" след представянето им по реда на чл. 16, ал.3 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.

Чл. 8. Заложната къща извършва дейността си по предоставяне на заеми срещу залог на движими вещи, като осъществява дейността си в съответствие с добрата търговска практика, само в търговско помещение.

Чл. 9. Заложната къща излага на видно място в помещението, където приема клиенти, информацията по приложение № 1, изписана с големи и четливи букви.

Чл. 10 (1) Заложната къща поддържа във всяко отделно търговско помещение, регистър по образец, съгласно приложение № 2, и изготвя ежедневно регистрационен опис на всички сключени от нея сделки по чл. 14.

(2) При сключването, съответно изпълнението на всяка сделка по чл. 14 в регистъра по ал. 1 се въвежда следната информация:

1. данни за залогодателя – име, ЕГН/ЛНЧ, адресна регистрация, номер на документ за самоличност. За вписване на тези данни служителят на заложната къща изисква документа за самоличност на лицето;

2. данни за сключената сделка – номер и дата на сключване; размер на заетата сума; срок за връщане на заетата сума и за плащане на начислените лихви и такси; размер на възнаграждението по заема, включително лихви и такси;

3. данни за заложената вещ/вещи – точно и ясно описание на вещта, включително модел, марка, година на производство, сериен номер, ако има такъв; за моторни превозни средства –

марка, модел, държавен регистрационен номер, номер на шасито и мотора, брой резервни гуми, показание на километража, за товарни автомобили – полезен товар и документ за собственост;

4. данни за изпълнението на задълженията по сделката – дата и размер на плащанията, извършени от притежателя на заложенния билет; вид на погасените задължения – за главница, лихви, такси; дата на предаване на заложената вещь на притежателя на заложенния билет;

5. данни за удължаване на срока на договора, ако има такова, и условията, при които е удължен;

6. данни за извършено прехвърляне на правата и задълженията по заложенния билет.

Чл. 11 (1) Заложната къща поддържа във всяко отделно търговско помещение регистър по образец, съгласно приложение № 3, и изготвя регистрационен опис на извършените продажби на вещи, заложи в това търговско помещение.

(2) След извършването на всяка продажба в регистъра по ал. 1 незабавно се въвежда следната информация:

1. номер на заложенния билет;

2. име, ЕГН/ЛНЧ и адресна регистрация на купувача;

3. дата и място на извършване на продажбата;

4. номер и дата на протокола, когато вещта е продадена по реда на чл. 160 от Закона за задълженията и договорите;

5. продажна цена;

6. размер на обезпеченото с продадената вещь задължение;

7. размер на остатъка от цената, след приспадане на обезпеченото задължение.

(3) След извършване на продажбата, заложната къща незабавно изпраща писмено уведомление за това до притежателя на заложенния билет.

(4) Притежателят на заложенния билет може в срок от 1 година от уведомлението за продажбата на вещта, да иска от заложната къща да му предостави безплатно информация от регистъра по ал. 1 и протокола по ал. 2, т. 4, за да извършва справки относно продажбата на заложената от него вещь, както и да му бъде направено извлечение от регистъра.

Чл. 12. Всички документи, които се съставят съгласно тази наредба, се пазят от заложната къща в срок от 5 години от приключване на сделките, описани в тях, освен ако със закон не се изисква пазенето им за по-дълъг срок.

Чл. 13 (1) Когато при сключването на сделка по чл. 14 се приемат в залог уникално идентифицируеми вещи, представител на заложната къща попълва електронна регистрационна форма по образец, утвърден от министъра на вътрешните работи, даващи възможност вещта да се идентифицира въпреки липсата на марка, модел, сериен номер и др., включително чрез заснемането с цифров фотоапарат на заложената вещь и трайните вторични белези, способстващи за тяхната индивидуализация.

(2) Електронната регистрационна форма по ал. 1 е електронен документ по смисъла на чл. 3, ал. 1 от Закона за електронния документ и електронния подпис.

(3) Електронната регистрационна форма по ал. 1 се изпраща до края на работния ден, следващ деня на сключване на сделката, по Интернет и се пренася за обработка до автоматизираната информационна система, изградена и поддържана от Министерството на вътрешните работи.

(4) Информацията по предходните алинеи се съхранява на съответен носител най-малко една година от сключване на сделката.

Глава четвърта

ОСОБЕНИ ПРАВИЛА ЗА СДЕЛКИТЕ, СКЛЮЧВАНИ ОТ ЗАЛОЖНАТА КЪЩА

Чл. 14 (1) Заложната къща сключва със заемателя договор, с който му предоставя паричен заем, обезпечен със залог върху движима вещь, а заемателят се задължава да върне заетата парична сума и да плати уговорените лихви и такси.

(2) Договорът между заложната къща и заемателя се сключва във формата на заложен билет по образец, съгласно приложение № 4. Заложният билет се оформя в два еднообразни екземпляра – по един за заложната къща и за заемателя.

(3) При сключването на договора, залогодателят попълва декларация по образец съгласно приложение № 5.

(4) За даване в залог на чужда вещь в заложна къща се изисква изрично писмено пълномощно от собственика на вещта с нотариална заверка на подписа и съдържанието.

(5) За даване в залог на моторно превозно средство в заложна къща се изисква нотариално заверен препис от документ за собственост или от друг документ, от който произтича правото на разпореждане на залогодателя.

(6) Заложената движима вещь се предава на заложната къща.

Чл. 15. Заложната къща не може да приема като обезпечение:

1. изделия от благородни метали, които не притежават държавна марка (титър) за съдържанието на благородни метали в сплавта, и скъпоценни камъни, които не са придружени със сертификат за идентичност и качество. Изискването за държавна марка не се отнася за изделията от платина;

2. необработени диаманти, освен в случаите, когато са придружени със сертификат по Кимбърлийския процес;

3. вещи, които не отговарят на изискванията на специални закони за търговия с тях;

Чл. 16. (1) В случай на изгубване, унищожаване или кражба на заложен билет, притежателят му незабавно уведомява заложната къща.

(2) Представител на заложната къща съставя протокол, който се подписва от него и от притежателя на заложния билет, и оформя нов заложен билет, върху който има надпис “Дубликат”.

Чл. 17.(1) Притежателят на заложния билет може да прехвърля правата и задълженията по него чрез предаването му, след вписване на прехвърлянето в регистъра на заложната къща по чл. 10. Вписването на прехвърлянето се извършва по искане и в присъствие на прехвърлителя.

(2) За доказване на постигнатото между страните съгласие за извършване на прехвърлянето се подписва протокол, данните от който се вписват в регистъра.

Чл. 18 (1) Заложната къща не може да уговаря месечен размер на лихва по заемите по-голям от:

1. 3 на сто – за заеми в лева;

2. 3 на сто – за заеми в чужда валута;

(2) Дадената в заем сума не може да се разделя на части с цел получаване на по-големи от максимално допустимите съгласно ал. 1 лихви.

(3) Заложната къща не може да уговаря олихвяването на изтекли лихви.

Чл. 19 (1) Заложната къща пази приетите в залог движими вещи с грижата на добър търговец, като взема всички необходими мерки за осигуряване на целостта и изправността им, както и за защитата им от посегателства на трети лица.

(2) Съхраняването на приетите в залог вещи се извършва само в помещението на заложната къща.

(3) Всяка вещь се съхранява в отделна опаковка, върху която е изписан номерът на заложния билет.

(4) Съхраняването на приетите в залог моторни превозни средства се извършва в охраняем паркинг.

(5) Съхраняването на приетите в залог ценности се извършва съгласно изискванията на действащото законодателство.

(6) Заложната къща не може да си служи със заложените вещи, които държи.

(7) Заложната къща дължи обезщетение на залогодателя при повреждане или унищожаване на заложената вещь, освен ако докаже, че повреждането или унищожаването се дължат на непреодолима сила.

(8) Заложната къща незабавно уведомява залогодателя при повреда, унищожаване или посегателства от трети лица върху заложената вещь, както и при възникване на опасност за това.

(9) Залогодателят може по всяко време да прави проверка по документи или по друг начин за наличието, състоянието и условията за съхранение на заложената от него вещ.

(10) Ако вследствие нарушение на ал. 1, 2, 3, 4, 5 или 6 възникне опасност от унищожаване, повреждане или посегателства от трети лица върху заложената вещ, залогодателят има право да иска тя да му бъде върната веднага. В този случай останалите уговорки от договора остават в сила.

Чл. 20 (1) Заложната къща не може да уговаря задължение за плащане на част от дължимата главница, лихви или такси преди изтичане на срока за връщане на заетата сума.

(2) Ако до изтичане на срока за връщане на заетата сума притежателят на заложния билет плати всички дължими до момента лихви и такси, срокът на заема се удължава с период, равен на изтеклия период от договора. В този случай заложната къща не може да откаже да приеме плащането.

Чл. 21 (1) Когато притежателят на заложен билет върне заетата сума и плати всички начислени до момента лихви и такси на заложната къща, тя веднага му предава вещта, с която е обезпечено изпълненото задължение.

(2) Плащането по ал. 1 може да се извърши от притежателя на заложния билет предсрочно. В този случай заложната къща не може да увеличава лихвите или да начислява допълнителни такси на основание предсрочното изпълнение.

(3) Върху екземпляра от заложния билет, принадлежащ на заемателя се прави отбелязване, че заложената вещ му е предадена и той се подписва под отбелязването.

(4) За всяко извършено плащане заложната къща издава на платеща разписка, която съдържа дата, размер на платената сума, вид на изпълненото задължение – за главница, лихви, такси, и подпис на служителя на заложната къща, приел плащането.

Чл. 22 (1) Ако задължението за връщане на заетата сума не бъде изпълнено в уговорения срок, заложната къща задържа заложената вещ за период от 7 работни дни след настъпването на този срок. В рамките на този срок заложната къща съхранява вещта в помещението, в което вещта е била приета в залог и не може да се разпорежда с нея.

(2) До изтичането на срока по ал. 1 се запазва правото на притежателя на заложния билет да върне заетата сума и да плати всички начислени до момента лихви и такси, при което да иска да му бъде предадена вещта, с която е обезпечено изпълненото задължение.

Чл. 23 (1) След изтичането на срока по чл. 22, ал. 1 заложната къща може да продаде сама заложената вещ, ако заложната ѝ цена е под 5000 лева, и да се удовлетвори предпочитително от цената ѝ.

(2) Заложната къща не може да придобива собственост върху вещи, подлежащи на продажба по реда на ал. 1.

(3) Правото на собственост върху заложената вещ преминава върху купувача от момента на продажбата.

(4) Когато законът изисква прехвърлянето на собствеността върху вещта да се извърши в особена форма, упълномощен представител на заложната къща извършва продажбата при спазването на тази форма. В този случай разходите по прехвърлянето са за сметка на купувача.

(5) Заложната къща не може да начислява разходи за извършената продажба, когато тя е по реда на ал. 1.

Чл. 24 (1) Заложната къща излага вещите, подлежащи на продажба по реда на чл. 23 в помещението, където приема клиенти, и ги съхранява отделно от вещите, за които не е изтекъл срокът по чл. 22, ал. 1.

(2) Заложната къща не може да излага за продажба в търговското си помещение вещи, които са били дадени в залог извън рамките на фирмата.

Чл. 25 (1) Притежателят на заложния билет може да предяви иск срещу заложната къща, ако счита, че тя е продала вещта по реда на чл. 23 на цена по-ниска от пазарната.

(2) Искът по ал. 1 може да се предяви в едногодишен срок от извършване на продажбата на заложената вещ.

(3) Ако съдът установи, че пазарната цена на заложената вещ е по-висока от цената, на която е продадена по реда на чл. 23, заложната къща дължи на притежателя на заложния билет

разликата между установената от съда пазарна цена и обезпеченото с нея парично задължение след приспадане на изплатената сума по чл. 27, ал. 2.

Чл. 26. Удовлетворяването на заложената къща от цената на заложената вещ с пазарна цена над 5000 лева се извършва съгласно чл. 160 от Закона за задълженията и договорите.

Чл. 27 (1) С осъществяването на продажбата на заложената вещ се погасяват всички обезпечени с нея парични задължения на заемателя към заложената къща, дори ако общият им размер е по-голям от получената цена.

(2) Ако получената за вещта цена е по-голяма от обезпеченото с нея парично задължение и направените разходи за продажбата, заложената къща уведомява заемателя и в срок до 30 дни изплаща разликата на притежателя на заложния билет.

Чл. 28. За неуредените в тази глава положения относно договора между заложената къща и заемателя се прилагат разпоредбите на гражданското законодателство.

Глава пета

КОНТРОЛ ВЪРХУ ДЕЙНОСТТА НА ЗАЛОЖНИТЕ КЪЩИ

Чл. 29. Контролът по спазването на тази наредба се осъществява от:

1. длъжностни лица, определени от министъра на вътрешните работи;
2. длъжностни лица, определени от председателя на Комисията за защита на потребителите.

Чл. 30. Контролните органи по чл. 29, имат право:

1. на свободен достъп в търговските помещения на заложената къща;
2. да изискват необходимите документи във връзка с осъществявания от тях контрол;
3. да изискват информация за дейността на заложената къща;
4. да привличат експерти в съответната област, когато проверката е особено сложна и изисква специални знания;
5. да съставят актове за установяване на нарушения.

Чл. 31. Контролните органи по чл. 29, са длъжни да:

1. установят точно фактите при извършвания от тях контрол;
2. дават задължителни предписания за отстраняване на несъответствия и нарушения;
3. дават заключения по възраженията във връзка с констатираните нарушения;
4. уведомяват съответния специализиран орган за контрол в случаите, когато считат, че е налице нарушение на друг нормативен акт;
5. при съмнение за извършено престъпление представят своевременно фактите от извършения от тях контрол на органите на Министерството на вътрешните работи.

Чл. 32. Когато установят, че заложената къща или нейни служители са нарушили разпоредбите на тази наредба или други нормативни актове, контролните органи по чл. 29 могат да разпоредят писмено да се преустановят и отстранят допуснатите нарушения и да се предприемат определени мерки.

Чл. 33. Контролните органи по чл. 29 не могат да разгласяват информацията, която представлява търговска тайна на проверяваните от тях лица, освен в предвидените от закона случаи.

Чл. 34. Проверяваните лица са длъжни да предоставят при поискване от контролните органи по чл. 29 необходимата информация и документи. За целта оправомощените лица могат да извършват проверки на място.

Чл. 35. Държавните органи и длъжностни лица са длъжни да оказват в рамките на своите правомощия съдействие на контролните органи по чл. 29 при осъществяване на техните функции.

Глава шеста

АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 36 (1) Който не изпълни или наруши разпоредбите на тази наредба, ако деянието не съставлява престъпление, се наказва съгласно чл. 32 от Закона за административните нарушения и наказания .

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице, на него му се налага имуществена санкция съгласно чл. 83 от Закона за административните нарушения и наказания в размер от 500 до 8 000 лева.

Чл. 37. (1) Актовете за установяване на нарушенията се съставят от длъжностни лица, определени от министъра на вътрешните работи, съответно от председателя на Комисията за защита на потребителите.

(2) Наказателните постановления се издават от министъра на вътрешните работи, съответно председателя на Комисията за защита на потребителите, или упълномощени от тях длъжностни лица.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършва по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Всички лица, които предоставят по занятие парични заеми, обезпечени със залог върху движими вещи, или имат в предмета си на дейност извършването на такава дейност са длъжни в срок от 6 месеца от влизане в сила на тази наредба да приведат дейността си в съответствие с нея или да я преустановят.

§ 2. Тази наредба влиза в сила от деня на обнародването ѝ в «Държавен вестник».

ЗАЛОЖНА КЪЩА

(Наименование на търговеца)

Лихви по паричните заеми:

РАЗМЕР НА ЗАЕМА	ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ
.....	

Такси, начислявани във връзка с паричните заеми:

ВИД НА ТАКСАТА	РАЗМЕР
.....	

Телефони за сигнали:

Оправомощен представител на заложната къща:

Регионална дирекция на Комисията за защита на потребителите:

ТД на НАП :

Приложение № 2 към чл. 10, ал.1

№ на заложенния билет	Име, ЕГН/ЛНЧ и адресна регистрация на залогодателя	Данни за сключената сделка - дата на сключване, размера на заетата сума и срока за плащане на начислената главница, лихва и такси	Данни за заложената вещь – описание модел, марка, година на производство, сериен номер, цена	Данни за изпълнени на задължението по заема- дата и размер на плащането, в т.ч. такса, лихва, главница и № на издадения на платеца документ	Данни за удължаване срока на договора и условията при които е удължен	Данни за прехвърлени права по заложенния билет

Приложение № 3 към чл. 11, ал.1

№ на заложенния билет	Име, ЕГН/ЛНЧ и адресна регистрация на купувача	Дата и място на извършване на продажбата	№ и дата на протокола при продажба по чл. 160 от ЗЗД	Продажна цена в лева	Размер на обезпеченото с продадената вещь задължение	Размер на остатъка от цената, след приспадане на обезпеченото задължение

ЗАЛОЖЕН БИЛЕТ

№

1. Заложна къща:
със седалище и адрес на управление:
ЕИК по БУЛСТАТ:, представлявана и управлявана от
Точен адрес на търговското помещение:

2. Заемател:

ЕГН/ЛНЧ

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

л. к. №, издадена на от МВР

Постоянен адрес:

Настоящ адрес:

3. Дата на сключване на договора за паричен заем :

4. Размер на заема: / /
(вид валута) (сума) (с думи)

Размер на месечната лихва:
с думи

Размер на начислените такси:

5. Срок на заема: Падеж:

6. Заложена вещ:

Марка: Модел:

Година на производство: Сериен №:

За МПС:

Държ. рег. № № на шасито:

№ на мотора Полезен товар:

Брой резервни гуми: Показание на километража:

7. Други белези на заложената вещ :

8. Други условия по заема

(описва се уговореният начин за връщане на заема, условията за предсрочно погасяване на заема, връщане на заложената вещ и др.)

Заемателят е запознат и приема условията на договора.

Заемател:

За заложената къща:

(имена по документа за самоличност, изписани собственоръчно)

Д Е К Л А Р А Ц И Я
по чл. 14, ал. 3 от Наредбата за дейността на заложените къщи

Подписаният/а:.....
(име, презиме, фамилия)

ЕГН

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

л. к. №, издадена на от МВР

Постоянен адрес:
(област, община, нас. място)

.....
(ул., №, бл., вх., ет., ап.)

Настоящ адрес:
(област, община, нас. място)

.....
(ул., №, бл., вх., ет., ап.)

ДЕКЛАРИРАМ:

Днес, давам в залог следната движима вещ:

.....
(марка, модел, година на производство, сериен №)

.....
(за МПС – държ. рег. №, № на шасито, № на мотора за товарни МПС – полезен товар)

.....
(други белези, даващи възможност вещта да се идентифицира)

☐ Собственик съм на заложената от мен движима вещ, описана в настоящата декларация, която придобих чрез

☐ Залагам описаната в настоящата декларация движима вещ в качеството си на пълномощник на собственика й

ЕГН /ЛНЧ с постоянен адрес:

.....
настоящ адрес.....

Известна ми е отговорността, която нося по чл. 313 от НК.

Декларатор:.....
(подпис)

.....
(трите имена по документа за самоличност, които се изписват от декларатора собственоръчно)